

Az egészségügyről és az agráriumról is egyeztet a Fidesz és az MSZP

Alkotmányt módosítanának

Példaszerű, hogy a kabinet egyik tagja a jogerős bírósági ítélet megszületése előtt erkölcsi kötelességének érzi távozását a kormányból – nyilatkozta lapunknak Pokorni Zoltán Várhegyi Attila, az NKÖM politikai államtitkárának lemondásával kapcsolatban. A Fidesz elnöke egybekel mellett pártja otthontermelési és családtámogatási programjáról beszélt azon a vitafórumon, amit tegnap tartottak Szegeden, a Tisza Szállóban.

Pokorni Zoltán a fórum előtt lapunknak nyilatkozva elmondta: a Fidesznek nem az a célja, hogy most egy zárt pártprogramot ismertessen, hanem az, hogy megtudja, mi a véleménye egy-egy szakma elitjének a párt által felvetett fontos kérdésekről. Pokorni szerint ez azért fontos, mert a Fidesz így tudja majd a lehető legjobb választást adni a kérdésekre. Az elnök hangsúlyozta: ezekből az eszmecserekből és vitákból születik meg jövő év elején a Fidesz választási programja. „Ma még a közös munka fázisánál tartunk, s reményeim szerint a pártprogram a 2002-es választások után az új kor-

Pokorni Zoltán szerint a szocialista pártelnökkel folytatandó tárgyaláson a szélsőjobbról is lehet majd beszélni. (Fotó: Karnok Csaba)

mány programjának alapját képezi majd”.

Pokorni Zoltán a Magyar Szocialista Párt által kezdeményezett pártelnöki konzultációval kapcsolatban elmondta, Kovács László szocialista elnökkel arról szeretne beszélni, amit közvetlenül a szeptember 11-i, amerikai terrortámadások után mindkét párt fontosnak tartott: Magyarország biztonságát szolgáló legfontosabb

kérdésekről. A Fidesz várhatóan szorgalmazza majd az alkotmány módosítását: a parlament helyett a kormány is engedélyt adhasson a NATO-nak például a magyar légtér vagy repülőterek használatára, ha a szövetség bármely tagállamát támadás éri. Pokorni szerint emellett szót lehet ejteni a megbeszélésen az egészségügy problémájáról, vagy az agrárium kérdéséről is. A párt-

elnök szerint azonban az egészségügyet és a mezőgazdaságot érintő kérdések napirenden vannak a parlamentben is, amiről jövő hétfőn elmondhatják véleményüket a szocialista képviselők. „Ha az MSZP-s honatyaik igazán elkötelezettek a fenti témákban, akkor annak úgy adhatják tanújelét, hogy megszavazzák a zárszámadási törvényben az egészségügynek nyújtandó je-

lentős összeget. Ha ez megtörténik, akkor nem csupán szavakban, de tettekben is kifejezik elkötelezettségüket.”

Kérdésünkre, mely szerint a két párt elnöke konzultál-e a szélsőségek, konkrétan a szélsőjobb hazai térméréséről, megerősödéséről, Pokorni Zoltán elmondta: lehet beszélni a kérdéssel. Ugyanakkor megjegyezte: a Fidesz és az MSZP elnökének nem más pártok problémáiról kell eszmécsereit. „Ha Kovács László fontosnak tartja, hogy beszéljünk a szélsőségekről, meghallgatom, de számunkra az ország és a magyar családok biztonsága az elsődleges kérdés. Nem hiszem, hogy két pártelnöknek egy harmadik pártelnök minősítésével kellene foglalkoznia egy ilyen tárgyaláson.”

Pokorni Zoltán Várhegyi Attila kultuszminiszeri államtitkár lemondásával kapcsolatban közölte: örömmel értesült arról, hogy Várhegyi tisztázta magát a bíróság előtt a vesztegetés vádjával. Az elnök szerint példaszerű, hogy a kabinet egyik tagja a jogerős bírósági ítélet megszületése előtt erkölcsi kötelességének érzi távozását a kormányból.

Sz. C. Sz.

Nem vagyoni kár

Várhegyi bűnös, mondta első fokon a bíróság. Lemondok, mondta az ítélet kihirdetése után a kultuszárca államtitkára. Helyes. Mondja a közönség. És pont. Ennyi.

Ennyi – szerencsésebb országokban, mindig, amikor valamely közhivatalnok találtatik.

Mi azonban nem úszhatjuk meg kommentár nélkül. Az a helyzetünk ugyanis, hogy bár Várhegyi Attila (jelenleg is a Fidesz-választmány elnöke) bűnösségét tegnap mondta ki a bíróság, a gyanú árnyéka nem a minap vetődött rá, hanem majdnem öt esztendője. Akkor még nem volt államtitkár. Szerencsésebb országokban tehát nem is lett volna az, soha.

De mi az a rettenő bonyolult ügy, aminek ennyi ideig nem lehetett pontot tenni a végére? Eredetileg hatrendbeli vesztegetéssel vádolták. Egyrészt. Másrészt és továbbá hűtlen kezeléssel. Az történt, hogy szolnoki fideszes polgármesterként 1994-ben újra jelöltette magát, a kampányának bonyolítását pedig a Mahir Szolnok Kft. volt vezetőjére, Simó József bízta. A vád szerint 1,3 millió forint ügy „szerződött meg” a kampányhoz, hogy szolnoki vállalkozók – később vádlottak – a Mahir Kft.-n keresztül utalták át, mintha reklámtevékenységért számláznának. Simó terhelő vallomást tett, de ez maradt mindvégig az egyetlen. Az öt év alatt nem sikerült más bizonyítékot szerezni. Az ügyész ezért a megvádolt cégvezetők felmentését javasolta, Várhegyi esetében pedig a korábbi hat helyett egy rendbeli vesztegetésre módosította a vádat – most, szerdán. A hűtlen kezelés vádjá azért volt, mert az expolgármester '95-ben szinte ingyen adott el belvárosi önkormányzati ingatlanokat, többek között a főnti, vesztegető cégeknek, s talán 900 milliónyi vagyoni kárt okozott a városnak. Am nem volt bizonyítható a szándékosság, csak gondatlanság, ezért hűtlen kezelés helyett végül hanyag kezelésre módosult a vádindítvány. Mindezekért felfüggesztett szabadságvesztés, illetve pénzbüntetés kiszabását kérte az ügyész – most, szerdán.

Várhegyinek 300 ezer forintot kellene leperkálni, de felbevez.

Nem volt ember Magyarországon, aki legalább öt éve ne tudta volna teljes bizonyossággal, hogy a kultúra ügyében is hiperaktív államtitkár és vezető Fidesz-politikus törvényt szegett. Ez pedig sokkal nagyobb kárt okozott az ország minden polgárának, mint amennyit Várhegyi valaha is, összes egyéb tevékenységével, a szolnokiakkal, a színház- és filmrajongókkal, meg valahány egyéb kultúrafeltevőkkel. Ezt a kárt pénzben nem lehet kifejezni. Bizalomvesztésnek hívják.

Sz. C. Sz.

A hallgatók véleménye megoszlik

Versenyt sért a diákhitel?

Jogilag nem támadható, de nem méltányos, hogy kizárólag a Postabank folyósíthatja az állami diákhitelt – véli egy szegedi joghallgató. Egy másik egyetemista viszont úgy gondolja, az a lényeg, hogy olcsóbban jut a pénzéhez.

Egy egyetemista a Gazdasági Versenyhivatalhoz fordult diákhitel-kérelmének elutasítása miatt. A hallgató kölcsönigénylését azért utasították el, mert nem a Postabanknál vezeti a számláját. A diákhitelről szóló jogszabály értelmében ugyanis egyedül a 99,97 százalékban állami tulajdonú Postabank jogosult a kölcsön folyósítására. A pénzügyi törvények nélkül vállalta a hallgatók bankszámlájának nyitását és vezetését, és az általa biztosított kártyával havonta egyszer térítésmentesen juthatnak pénzükhöz a számlatulajdonosok bármelyik bankautomatánál.

A Gazdasági Versenyhivatalnak legkésőbb december elejéig döntenie kell arról, hogy versenyfelügyeleti eljárás indít-e a diákhitel ügyében. A szervezet sajtófőnöke, Polgárdy Géza közölte: az eddigi, előké-

születi elemzéseik alapján úgy látják, hogy a Diákhitel Központ Rt. a kölcsön olcsóságából adódó erőfölénys helyzetét, egy hozzá közel álló számlavezetési piacra, a Postabankhoz vitte át. A versenyhivatal ezért erőfölénnyel való visszaélést feltételez a Postabanknál kötelező számlanyitás miatt. Ám mivel bonyolult, a hivatal gyakorlatában eddig nem tapasztalt versenyjogi sérelemről van szó, ezért annak megállapításához vagy elvetéséhez az uniós értelmezéseket, illetve döntési tapasztalatokat is áttekinthetik. A szegedi egyetemisták véleménye megoszlik a Postabank monopóliumáról. Kecskeméti Balázs jogász hallgató szerint szerződés-kötelezettség, hogy a diákoknak a Postabanknál kell számlát nyitniuk, így ez jogilag nem igazán támadható. Senkinek sem kötelező ugyanis felvennie a kölcsönt. Ennek ellenére az eljárás nem tűnik méltányosnak – mondja. Reichelt Bamabás orvostanhallgató megpályázta és meg is kapta a hitelt. Szerinte a pályázat kiírásakor eleve esélyesebb volt a Postabank. – Mostanában minden így megy: bizonyos körök több előnyt élveznek. Mind-

ezek ellenére jó dolog, hogy biztosították számunkra ezt a lehetőséget, és örülök, hogy megkaptam a hitelt. Annyiban zavarnak a feltételek, hogy – mivel már volt bankszámlám – így még egy pénzügyi intézménnyel kellett számlát nyitnom.

Egy fizikus hallgató szerint annak, aki megtámadta a Postabank monopóliumát vagy rengeteg ideje, vagy rengeteg pénzt van és semmiképpen sem ért egyet vele. Ő a kölcsön miatt lemondta a régi bankszámláját és örül a kedvezőbb feltételeknek. Tarjányi Margit közgazdász hallgató úgy véli: az, hogy a diákhitelt egyetlen bank fogja össze, megkönnyíti az ügyintéztést és a nyilvántartást. – Mivel a kamatok is alacsonyabban lettek, gondolom, nem tudták máshogy megoldani, hogy ilyen kedvező feltételek mellett lehessen teljesíteni a beérkező igényeket – mondja.

Október 15-én harmincöt ezer hallgató részesült a diákhitel első részletéből, azok, akik szeptember 19-ig benyújtották kölcsönigénylésüket. Eddig közel 50 ezer számlát nyitottak és 1,3 milliárd forint diákhitelt közvetítettek ki.

K. G.-P. K.

Vita a tanyák jövőjéről

A tanyai szociális ellátás új útjairól rendezett konferenciát Nógrádi Zoltán, Mórahalom polgármestere nyitotta meg tegnap a városban működő Homokháti Kistérségi Irodában. A tanácskozársra a homokháti tanyavilág önkormányzatainak képviselőit, valamint a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium szakembereit hívták meg.

Egy javaslat szerint a már kísérletképpen működő tanyagondnoki rendszer jelenthetne megoldást, ami az elszórt tanyákon élő, rászoruló, gyakran idős, beteg emberek szociális ellátását biztosítaná, valamint huszonöt órában fogadná segítségnyújtókat. Az intézmény felállításához azonban törvény módosításra van szükség – tudtuk meg Rácz Attila, a Sze-

gedi Tudományegyetem Szociológia Tanszékének oktatójától, a konferencia vendégétől.

A gondnokság intézményrendszerének túlbürokratizálása ellen szólt fel Kemény Bertalan, a Falufelújítási Társaság elnöke. Úgy vélte, hogy a tanyagondnoki rendszer elsősorban a személyes kapcsolatokon kell, hogy alapuljon. Szendrőné Font Erzsébet, a földművelési tárca vidékfejlesztési főosztályának vezetője előadásában egyenesen a jövő kulcsának nevezte a tanyai létformát, amelynek agrártámogatását pártolja. Úgy véli: csak ez a több ezer éves, agrokultúrát ismerő és használó földművelés réteg képes az egész világon igényelt minőségi élelmiszereket megteremteni a jövőben.

Schwertner János, az FVM

Országos Területfejlesztési Központja Dél-alföldi Régiójának vezetője azonban az előtte szólóval ellentétben hangsúlyozta: senki sincs egyetlen településformához ragasztva. Életünkben sok tényező készíthet arra, hogy tanyára költözzünk, vagy éppen, hogy elhagyjuk a tanyai életformát.

Hiteles beszámolót adott a tanyai létforma gondjairól-örömeiről a kevés, „próbaként” alkalmazott tanyagondnokok egyike, a kelebíai Frieber Gábor. Elmondta, hogy a tanyai létforma gondjaiért nem egyszer a lakók lustasága vagy felelőtlensége a felelős. Kijelentette és példákkal támasztotta alá, hogy a tanyaiak rá vannak szorulva a gondnokság intézményére.

Illyés Szabolcs

Matrica nélkül az M5-ösön

Munkatársunktól

Meg nem erősített információink szerint ebben az évben biztosan nem kerül be a matricás díjfizetési rendszerbe az M5-ös, s az átállítás a jövő év elején sem valószínű. Csak egy biztos: a kormány már az év elején tárgyalásokat kezdeményezett az Alföldi Koncessziós Autópálya (AKA) Rt.-vel azzal a céllal, hogy az M5-ös sztráda Budapest és Kiskunfélegyháza közötti szakaszán – egyben az utolsó magyarországi koncessziós autópályán – is érvényes legyen az állami, matricás rendszer.

A közlekedési tárca egyes lapértésülések szerint felvetet-

te a koncessziós társaság felvásárlásának ötletét is egy hosszabb távú részletfizetési konstrukció keretében. Vagyis az állam a jelenlegi évi 4-5 milliárd forintnál nagyobb terhet vállalt volna az M5-ös sztráda fenntartási költségeiből, ha néhány éven belül a tulajdonába kerülhetne volna az autópálya. Egyelőre azonban nem szivárgott ki újabb információ a kulisszák mögött zajló tárgyalásokról. Az év végéig hátralévő rövid idő miatt pedig nagy valószínűséggel nem születik megegyezés arról, hogy 2002-től matricával és az eddigiekénél jóval olcsóbban utazhassunk az M5-ösön.

„Vallásháború” helyett: terrorizmus elleni harc

Hazánk is megérzi a változást

Magyarország és a világ helyzete az Amerikai Egyesült Államok elleni terrortámadás után. Erről beszélt Simicskó István nemzetbiztonsági politikai államtitkár egy minapi lakossági fórumon, Hódmezővásárhelyen. Hangsúlyozta: nem kvázi „vallásháborúról” van szó, ahogy a támadók forgatókönyve akarja sugallni, hanem a terrorizmus elleni küzdelemlről. Egy érdeklődő fölvetésére az államtitkár a Magyarországon esetleg létrehozható nemzetőrség szerepéről is szólt.

„A témával kapcsolatos konkrétumok 99 százaléka szigorúan titkos” – jelezte Simicskó István államtitkár a vásárhelyi városállásán, és – miután Rapcsák András polgármester megnyitotta a fórumot – elsősorban világpolitikai összefüggésekről beszélt. Elmondta: a nemzetközi biztonságpolitikai helyzetet egyértelműen megváltoztatta az Egyesült Államok elleni, szeptember 11-i terrortámadás, és az is biztos, hogy a világban zajló folyamatok Magyarországot sem fogják érintetle-

Simicskó István: A nyugati világ nem az iszlám, hanem a terrorizmus ellen harcol. (Fotó: Tésik Attila)

nül hagyni, részint, mert a NATO tagjai vagyunk, részint, mert – nyitott gazdasági ország lévén – az események gazdasági hatásait előbb-utóbb meg fogjuk érezni.

S mit tudni a terroristák gazdasági helyzetéről? Világszerte történnek lépések a terrorizmus anyagi bázisának csökkentésére, ami nem könnyű: a terrorista szervezetek törvénytelen eszközökkel (például kábítószerek-kereskedelem, emberrablás) szerzett

penze sok esetben tisztára mosva, befektetve hasznosul. Az államtitkár fölhívta a figyelmet: a terrorizmus elleni harc során „nem szabad kvázi vallásháborúról, keresztény háborúról beszélni, mert különben a terroristák a nyugati kultúrát az egész iszlám világ ellenségeként állíthatják be”. Ami a legfontosabb: a küzdelem katonai, gazdasági, titkosszolgálati, egyéb eszközökkel elérhető eredménye csak a terrorizmust kiváltó

okok megszüntetésével válhat tartósá.

Miként változhat az új világpolitikai helyzetben egyes országok, területek megítélése az Egyesült Államok szempontjából? Mint elhangzott, Oroszország például át- és fölértékelődik – az Egyesült Államok új szövetségeket is keres a konfliktusban –, s általában az európai régió szerepe is növekedhet. Miatán a Balkán iránt csökkenni fog az USA érdeklődése, a szomszédos térség államainak, köztük Magyarországnak, az eddigieknél nagyobb szerepet kell vállalnia a Balkánon – Simicskó István szerint.

Lakossági kérdésre válaszolva az államtitkár azt is elmondta: véleménye szerint – a jelen helyzettel függetlenül – a nemzetőrség hasznos szerepet tölthetne be Magyarországon. A hadsereg sok olyan feladatot is ellát (például segítségnyújtás árvízi helyzetben, egyéb katasztrófák esetén), melyet – nyugati mintára átalakulása után – már nem tölthetne be. Egyébként Simicskó korábban önálló indítványt nyújtott be az országgyűlésben a nemzetőrség létrehozásáról.

F. Cs.